

Evidovanie, odpisovanie a účtovanie majetku

vnútorná smernica č. 9/2013

Táto vnútorná smernica upravuje pravidlá v evidovaní, odpisovaní a účtovaní majetku GERIUM

Schválil: PhDr. **Miroslava Čembová**, riaditeľka GERIUM

Dátum schválenia : **31.12.2012**

Dátum účinnosti : **1.1.2013**

Bratislava 2013

Článok I - Úvodné ustanovenia

Vnútrošná smernica je vypracovaná v zmysle zákona č.431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a v zmysle Opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky z 8. augusta 2007 č. MF/16786/2007-31, v znení opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky zo 17. decembra 2008 č. MF/25189/2008-311, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, (ďalej len Postupy účtovania).

Článok II - Základné pojmy

1. Z časového hľadiska sa majetok člení na:

dlhodobý majetok je majetok, ktorého doba použiteľnosti, dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu je **dlhšia ako jeden rok**,

krátkodobý majetok je majetok, ktorého doba použiteľnosti, dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu je **najviac jeden rok**.

2. Dlhodobý majetok sa člení na:

- a) dlhodobý nehmotný majetok,
- b) dlhodobý hmotný majetok,
- c) dlhodobý finančný majetok,
- d) dlhodobé pohľadávky.

- **dlhodobý nehmotný majetok** sa účtuje v účtovej triede 0 - Dlhodobý majetok: aktivované náklady na vývoj, softvér, ocenené autorské práva, technické zhodnotenie, ak nie je súčasťou ocenenia dlhodobého nehmotného majetku, ktorých ocenenie je vyššie ako **2 400 €** (suma ustanovená osobitným predpisom pre nehmotný majetok - zákon o dani z príjmov) a doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok,
- **drobný dlhodobý nehmotný majetok**, ktorého obstarávacia cena je od **1 700 €** do **2 400 €** a doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok. Uvedený **drobný dlhodobý nehmotný majetok** sa bude financovať z **kapitálových výdavkov**.
- **dlhodobý hmotný majetok**
  - a) pozemky, stavby, byty a nebytové priestory, umelecké diela, zbierky, predmety z drahých kovov,
  - b) samostatné huteľné veci s výnimkou huteľných vecí uvedených v písmene a) a súbory huteľných vecí, ktoré majú samostatné technicko-ekonomické určenie s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok, ktorých ocenenie je vyššie ako **1 700 €** (suma ustanovená osobitným predpisom pre nehmotný majetok - zákon o dani z príjmov)
  - c) pestovateľské celky trvalých porastov s dobou plodnosti dlhšou ako tri roky,
  - d) základné stádo a ťažné zvieratá, bez ohľadu na ich obstarávaciu cenu,
  - e) otváranky nových lomov, pieskovní a hlinísk, technická rekultivácia a technické zhodnotenie, ak nie sú súčasťou obstarávacej ceny dlhodobého hmotného majetku; súčasťou technickej rekultivácie môžu byť len stavby, napríklad komunikácie, ktoré svojím charakterom, účelom a rozsahom slúžia na vykonanie technickej rekultivácie, pričom technická rekultivácia nie je dlhodobým hmotným majetkom, ak tak ustanovuje osobitný predpis.
- **drobný dlhodobý hmotný majetok**, ktorého obstarávacia cena je od **850 €** do **1 700 €** a prevádzkovo-technické funkcie sú dlhšie ako jeden rok. Uvedený **drobný dlhodobý hmotný majetok** sa bude financovať z **kapitálových výdavkov**.

Ako **príslušenstvo** dlhodobého hmotného majetku sa účtujú predmety, ktoré tvoria s hlavnou vecou jeden celok a sú súčasťou jeho ocenenia a evidencie. Príslušenstvo je súčasťou dodávky hlavnej veci alebo ho možno k hlavnej veci priradiť dodatočne.

- **dlhodobý finančný majetok** sa účtujú najmä
  - a) cenné papiere a podiely v dcérskej účtovnej jednotke, cenné papiere a podiely spoločnosti s podstatným vplyvom a ostatné podielové cenné papiere a podiely,
  - b) pôžičky poskytnuté účtovnou jednotkou s dobou splatnosti alebo zostatkovou dobou splatnosti dlhšou ako jeden rok,
  - c) cenné papiere s pevným výnosom (ďalej len „dlhové cenné papiere“) napríklad obligácie, dlhopisy, vkladové listy,
  - d) umelecké diela, zbierky, predmety z drahých kovov, pozemky, ktoré sú obstarané za účelom dlhodobého uloženia voľných peňažných prostriedkov.
- **Dlhodobé pohľadávky** sú pohľadávky s dohodnutou dobou splatnosti alebo zostatkovou dobou splatnosti dlhšou ako jeden rok.

Ako dlhodobý majetok sa neúčtujú:

- a) **drobný nehmotný majetok od 350 € do 1 700 €**, ktorý podľa rozhodnutia účtovnej jednotky nie je dlhodobým nehmotným majetkom, a ktorý sa účtuje pri obstaraní **do nákladov na účet 518 - Ostatné služby**
- b) **drobný hmotný majetok od 50 € do 850 €**, ktorý podľa rozhodnutia účtovnej jednotky nie je dlhodobým hmotným majetkom, a ktorý sa účtuje **ako zásoby**.

Článok III - Oceňovanie majetku

1. Na účely zákona o účtovníctve (§25) sa rozumie:
  - a) **obstarávacou cenou** cena, za ktorú sa majetok obstaral, a náklady súvisiace s jeho obstaraním,
  - b) **reprodukčnou obstarávacou cenou** cena, za ktorú by sa majetok obstaral v čase, keď sa o ňom účtuje,
  - c) **vlastnými nákladmi** - priame náklady vynaložené na výrobu alebo inú činnosť a nepriame náklady, ktoré sa vzťahujú na výrobu alebo inú činnosť,
  - d) **menovitou hodnotou** cena, ktorá je uvedená na peňažných prostriedkoch a ceninách, alebo suma, na ktorú pohľadávka alebo záväzok znie.
2. **Dlhodobý majetok a jeho technické zhodnotenie** sa oceňuje podľa § 25 zákona :
  - a) obstarávacou cenou,
  - b) reprodukčnou obstarávacou cenou (bezodplatne nadobudnutý a novozistený majetok),
  - c) vlastnými nákladmi.
3. **Ocenenie** jednotlivého dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku a zvýši o náklady na dokončené technické zhodnotenie, ak náklady v úhrne za účtovné obdobie sú vyššie ako suma uvedená v osobitnom predpise a technické hodnotenie je v tomto účtovnom období uvedené do užívania. Náklady neprevyšujúce uvedenú sumu sa môžu účtovať ako
  - a) technické zhodnotenie
  - b) služby, ak ide o dlhodobý nehmotný majetok,
  - c) náklady, ak ide o dlhodobý hmotný majetok.

4. Ocenenie súboru hnutel'ného majetku sa zvyšuje o obstarávaciu cenu vecí dodatočne zaradených do súboru hnutel'ného majetku.
5. Dlhodobý majetok nadobudnutý bezodplatným prevodom pri splynutí, zlúčení, rozdelení alebo pri prevode správy sa oceňuje cenou, v ktorej sa doteraz viedol v účtovníctve. Ak cenu nie je možné zistiť, oceňuje sa reprodukčnou obstarávacou cenou.
6. Finančný majetok sa oceňuje podľa § 25 zákona:
  - a. obstarávacou cenou,
  - b. reprodukčnou obstarávacou cenou, v prípade bezodplatného nadobudnutia.
7. Zásoby sa oceňujú podľa § 25 a § 26 zákona:
  - a. obstarávacou cenou,
  - b. reprodukčnou obstarávacou cenou,
  - c. vlastnými nákladmi.

Článok IV - Obstaranie a evidencia majetku

1. **Na účte 041** - Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku **sa účtuje** obstaraný dlhodobý nehmotný majetok do času jeho uvedenia do používania vrátane nákladov súvisiacich s jeho obstaraním. Súčasťou nákladov súvisiacich s obstaraním nie sú úroky a kurzové rozdiely.
2. **Na účte 042** - Obstaranie dlhodobého hmotného majetku **sa účtuje** obstarávaný dlhodobý hmotný majetok a jeho technické zhodnotenie do času jeho uvedenia do používania vrátane nákladov súvisiacich s jeho obstaraním, najmä na
  - a) prípravu a zabezpečenie obstarania dlhodobého hmotného majetku, napríklad odvody za dočasné odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu, výdavky (náklady) na poskytnutie záruk v súvislosti s obstaraním, a to do času uvedenia dlhodobého majetku do používania,
  - b) prieskumné, geologické, geodetické a projektové práce vrátane viacerých navrhovaných riešení, umelecké diela tvoriace súčasť stavebných projektov, náhrady na odstránenie ekonomickej ujmy poľnohospodárskych organizácií, odvody za trvalé odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu, odvody za dočasné odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu pre zriadenie staveniska, otvárký nových lomov, pieskovní a hlinísk, technickú rekultiváciu, technické zhodnotenie, dopravné, montážne práce a clo,
  - c) zabezpečovacie a konzervačné práce alebo udržiavacie a dekonzervačné práce, ak sa zastavia práce na obstarávaní dlhodobého hmotného majetku,
  - d) náhrady za nútené obmedzenie užívania nehnuteľností a náhrady majetkovej ujmy poskytované vlastníčkovi nehnuteľnosti podľa osobitných predpisov a platby za ekologickú ujmu v súvislosti s výstavbou, úhradu nákladov účelne vynaložených na pripojenie a zabezpečenie požadovaného príkonu alebo požadovanej dodávky plynu, tepla a vody, ako aj úhrada vlastníčkovi rozvodného zariadenia za preložku rozvodného zariadenia,
  - f) skúšky, ktorými zhotoviteľ preukazuje riadne vykonanie diela; ak pri skúškach vzniknú použiteľné výrobky alebo výkony, ktoré podľa zmluvy patria objednávateľovi, znížia sa o výnosy z týchto výrobkov alebo výkonov náklady na obstaranie dlhodobého hmotného majetku,
  - g) vyvolanú investíciu, ktorou sa rozumie obstaranie majetku alebo služby, ktoré nebude účtovná jednotka používať, ale ktoré jej vznikli podľa osobitného predpisu alebo zo zmluvy v súvislosti s obstaraním dlhodobého majetku.

3. **Na účte 042** - Obstaranie dlhodobého hmotného majetku **sa neúčtujú** náklady, ktoré nie sú súčasťou obstarávacej ceny dlhodobého hmotného majetku, ale sú súčasťou prevádzkových nákladov, a to
  - a) úroky z úverov a kurzové rozdiely,
  - b) penále, pokuty, poplatky, úroky z omeškania alebo iné zmluvné sankcie a peňažné náhrady škôd súvisiace s obstarávaním dlhodobého hmotného majetku,
  - c) náklady na prípravu zamestnancov pre budované prevádzky a zariadenia,
  - d) náklady na vybavenie obstarávaného dlhodobého majetku zásobami,
  - e) náklady na biologickú rekultiváciu,
  - f) náklady súvisiace s prípravou a zabezpečením výstavby, ktoré vznikli po uvedení obstarávaného hmotného majetku do používania,
  - g) náklady na odstraňovanie čiastočného fyzického opotrebenia alebo poškodenia majetku za účelom jeho uvedenia do predchádzajúceho alebo prevádzkyschopného stavu,
  - h) náklady na spomaľovanie fyzického opotrebenia majetku, predchádzanie jeho následkom a odstraňovanie drobnejších závad.
4. **Na účte 042** - Obstaranie dlhodobého hmotného majetku sa účtujú aj náklady vynaložené na technické zhodnotenie dlhodobého hmotného majetku, ktorý má účtovná jednotka v nájme alebo bude mať v nájme na základe písomnej zmluvy a toto technické zhodnotenie sa bude odpisovať. V účtovníctve vlastníka prenajatého dlhodobého hmotného majetku sa v takomto prípade neúčtujú náklady na technické zhodnotenie a tieto náklady nezvyšujú obstarávaciu cenu dlhodobého hmotného majetku.
5. **Analytická evidencia** sa vedie podľa jednotlivých položiek majetku v registri dlhodobého majetku. V analytickej evidencii sa dlhodobý majetok sleduje podľa:
  - a) subjektov, od ktorých bol obstaraný,
  - b) zdrojov financovania,
  - c) miesta, kde je umiestnený.
6. Vedením analytickej evidencie je poverený zamestnanec, ktorý zodpovedá za evidenciu a oceňovanie majetku.
7. Majetok v analytickej evidencii je vedený v jednotkách množstva a v peňažných jednotkách.
8. **Prvotným dokladom** na zaradenie dlhodobého majetku do analytickej evidencie je:
  - a. dokument o obstaraní majetku (kúpna zmluva, darovacia zmluva, delimitačný protokol, protokol o prevode správy, dodávateľská faktúra ...),
  - b. protokol o zaradení dlhodobého majetku do používania.
9. Zamestnanec poverený vedením analytickej evidencie majetku overí vecnú a číselnú správnosť dokumentov podľa odseku 8 písm. a). Po rozhodnutí účtovnej jednotky o zaradení majetku do používania, vystaví poverený zamestnanec ku každému nadobudnutému majetku protokol o zaradení majetku do používania, prideli mu inventárne číslo a zaeviduje ho v majetkovej evidencii.
10. Pri nehnuteľnosti obstaranej na základe zmluvy, ak do nadobudnutia vlastníctva vkladom do katastra nehnuteľností nadobúdateľ nehnuteľnosť užíva, dňom uskutočnenia účtovného prípadu je deň prevzatia nehnuteľnosti nadobúdateľom do užívania k dátumu uvedenému v zmluve alebo v inom doklade o odovzdaní nehnuteľnosti do užívania; u prevádzajúceho je dňom uskutočnenia účtovného prípadu deň odovzdania nehnuteľnosti. Ak nebude vklad do katastra nehnuteľností povolený, účtovné zápisy sa

zrušia. Vlastníctvo nehnuteľnosti sa preukazuje **listom vlastníctva**, ktorý je doložený k prvotným dokladom.

11. Evidencia dlhodobého majetku obsahuje:

- a. dokumenty o obstaraní majetku (kúpna zmluva, darovacia zmluva, delimitačný protokol, protokol o prevode správy, dodávateľská faktúra ...),
- b. protokol o zaradení dlhodobého majetku do používania,
- c. inventárne karty majetku,
- d. odpisový plán,
- e. protokol o vyradení dlhodobého majetku.

12. Operatívna evidencia drobného majetku od 50 € do 850 € obsahuje:

- a. protokol o zaradení drobného majetku do používania alebo výdajka zo skladu,
- b. protokol o vyradení drobného majetku,

13. Drobný majetok do 50 € sa neviduje.

14. Evidencia majetku je vedená prostriedkami výpočtovej techniky za použitia programu WinIBEU, od firmy IVES, ul. Čsl. Armády 20. 041 18 Košice.

Článok V - Odpisovanie majetku

1. Dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok sa odpisuje nepriamo prostredníctvom účtovných odpisov. Zostatková cena sa zisťuje pomocou oprávok k dlhodobému nehmotnému a dlhodobému hmotnému majetku.
2. Dlhodobý hmotný majetok a dlhodobý nehmotný majetok sa odpisuje počas predpokladanej doby používania zodpovedajúcej spotrebe budúcich ekonomických úžitkov z majetku.
3. Technické zhodnotenie dlhodobého nehmotného majetku sa odpíše takým spôsobom ako dlhodobý nehmotný majetok, ku ktorému sa vzťahuje.
4. Účtovné odpisy sa počítajú z ceny, ktorou je dlhodobý nehmotný majetok alebo dlhodobý hmotný majetok ocenený v účtovníctve.
5. Účtovné odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku v podielovom spoluvlastníctve sa vykonávajú za každého spoluvlastníka z jeho spoluvlastníckeho podielu.
6. Účtovné odpisy **zaokrúhlené podľa odpisového plánu hore** (**napr. na celé eurá hore** ...) sa účtujú v prospech účtovných skupín 07 - Oprávky k dlhodobému nehmotnému majetku alebo 08 - Oprávky k dlhodobému hmotnému majetku a na ľarchu účtu 551 - Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku.
7. Pri tvorbe odpisového plánu sa zohľadňuje doba použiteľnosti pričom sa predovšetkým zohľadňuje
  - a) očakávané použitie majetku a intenzita jeho využitia,
  - b) očakávané fyzické opotrebovanie majetku,
  - c) technické a morálne zastaranie,
  - d) zákonné alebo iné obmedzenia na používanie majetku.

8. Ak sa zmenia podmienky používania majetku, prehodnotí sa odpisový plán a upraví sa zostatková doba odpisovania alebo sadzby odpisovania.
9. **Neodpisujú sa** pozemky, predmety z drahých kovov, umelecké diela a zbierky, ktoré nie sú súčasťou stavieb a budov a predmety múzejnej a galerijnej hodnoty a iný majetok vymedzený osobitnými predpismi.
10. Hmotný majetok okrem zásob a nehmotný majetok okrem pohľadávok **odpisuje** účtovná jednotka počas predpokladanej doby používania zodpovedajúcej spotrebe budúcich ekonomických úžitkov z majetku. Nehmotný majetok, ktorým sú goodwill, aktivované zriaďovacie náklady a náklady na vývoj, musí účtovná jednotka odpísať najneskôr do piatich rokov od jeho obstarania.
11. Účtovná jednotka zostavuje odpisový plán v súlade so zákonom o účtovníctve. Účtovná jednotka odpisuje majetok metódou **rovnomerného odpisovania**.
12. V zmysle § 7 ods. 3 zákona o účtovníctve, účtovná jednotka môže zmeniť postup odpisovania majetku v účtovníctve, ak sa tým dosiahne verný a pravdivý obraz skutočností. Ak účtovná jednotka zmení odpisový plán v priebehu účtovného obdobia, musí nový postup odpisovania použiť späťne od prvého dňa daného účtovného obdobia. O zmene odpisového plánu musí účtovná jednotka informovať v poznámkach.

Článok VI - Odpisový plán

1. Účtovná jednotka používa nasledovný odpisový plán:

Odpisová skupina	Doba odpisovania v rokoch	Ročný odpis
1	8	1/8
2	12	1/12
3	20	1/20
4	60	1/60

2. Účtovná jednotka zaraďuje majetok do odpisových skupín v zmysle zákona č.595/2003 Z. z. o dani z príjmov v z. n. p., v podnikateľskej činnosti resp. vtedy ak uvedené doby životnosti zodpovedajú realite v účtovnej jednotke. Účtovná jednotka určí dobu odpisovania podľa predpokladanej doby používania. Ak účtovná jednotka nemôže zaradiť majetok do 1. - 4. odpisovej skupiny, individuálne prehodnotí odpisový plán konkrétneho majetku podľa špecifických podmienok používania. Účtovná jednotka odpisuje drobný dlhodobý hmotný majetok podľa predpokladanej doby používania od 2 rokov do 6 rokov.
3. Účtovná jednotka odpisuje drobný dlhodobý nehmotný majetok podľa predpokladanej doby používania od 3 rokov do 6 rokov.
4. Účtovné odpisy sa zaokrúhľujú na celé eurá hore.
5. Majetok sa začne odpisovať odo dňa jeho zaradenia do používania.

Článok VII - Vyrad'ovanie a likvidácia majetku

1. Návrh na vyradenie majetku predkladá vyrad'ovacej komisii zodpovedná osoba za majetok. Vyrad'ovacia komisia je trojčlenná, posudzuje návrhy na vyradenie majetku a predkladá ich Ústrednej inventarizačnej komisii.
2. Protokol o vyradení majetku je súčasťou účtovnej a analytickej evidencie.
3. Vyradený majetok likviduje likvidačná komisia, ktorá je trojčlenná. Likvidačná komisia zabezpečí likvidáciu vyradeného majetku určeným spôsobom.
4. Doklady o uskutočnení likvidácie sú súčasťou účtovnej a analytickej evidencie.

Článok VIII - Účtovanie majetku

1. Majetok sa účtuje v zmysle platných Postupov účtovania v účtovej triede 0 - Dlhodobý majetok. Príloha č.1

Článok IX - Záverečné ustanovenia

1. Tento predpis je súčasťou vnútorného kontrolného systému organizácie a podlieha aktualizácii podľa potrieb a zmien kompetencií a zodpovedností.
2. Ustanoveniami tohto predpisu sú povinní riadiť sa všetci zamestnanci organizácie.

Bratislava, 1. 1. 2013.

PhDr. Miroslava Čembová
riaditeľka